

B. I. ΛΕΝΙΝ

«Ο ΑΡΙΣΤΕΡΙΣΜΟΣ ΠΑΙΔΙΚΗ ΑΡΡΩΣΤΙΑ ΤΟΥ ΚΟΜΜΟΥΝΙΣΜΟΥ».
(1920) - Κεφ. ΙΧ - σελ. 69-74 ΑΠΑΝΤΑ (Εκδόσεις «Σύγχρονη Εποχή»)

B. I. ΛΕΝΙΝ

«Ο ΑΡΙΣΤΕΡΙΣΜΟΣ ΠΑΙΔΙΚΗ ΑΡΡΩΣΤΙΑ ΤΟΥ ΚΟΜΜΟΥΝΙΣΜΟΥ».

(1920) - Απόσπ από το Κεφ. ΙΧ - ΑΠΑΝΤΑ σελ. 69-74 (Εκδόσεις «Σύγχρονη Εποχή»)

...Ο βασικός νόμος της επανάστασης, πού τον επιβεβαίωσαν όλες οι επαναστάσεις και ειδικά οι τρεις ρωσικές επαναστάσεις του 20ου αιώνα, συνίσταται στο εξής: για την επανάσταση δεν είναι αρκετό να κατανοήσουν οι εκμεταλλευόμενες και καταπιεζόμενες μάζες πώς είναι αδύνατο να ζουν με τον παλιό τρόπο και να απαιτούν αλλαγή· για την επανάσταση είναι απαραίτητο οι εκμεταλλευτές να μη μπορούν να ζουν και να κυβερνούν με τον παλιό τρόπο. Μόνο όταν «οι κάτω» δεν θέλουν το παλιό και «οι πάνω» δεν μπορούν να ζουν και να κυβερνούν με τον παλιό τρόπο, μόνο τότε μπορεί να νικήσει η επανάσταση. Η αλήθεια αυτή εκφράζεται διαφορετικά με τα λόγια: η επανάσταση είναι αδύνατη χωρίς μία πανεθνική κρίση (πού να θίγει και τούς εκμεταλλευόμενους και τους εκμεταλλευτές). Επομένως για την επανάσταση πρέπει, πρώτο, να πετύχουμε ώστε η πλειοψηφία των εργατών (ή πάντως η πλειοψηφία των συνειδητών, των σκεπτόμενων και των πολιτικά δραστήριων εργατών) να καταλάβει πέρα για πέρα την ανάγκη της επανάστασης και να είναι έτοιμη να βαδίσει στο θάνατο γι' αυτή

δεύτερο, πρέπει οι άρχουσες τάξεις να περνούν κυβερνητική κρίση που τραβά στην πολιτική ακόμη και τις πιο καθυστερημένες μάζες (το γνώρισμα κάθε πραγματικής επανάστασης είναι ότι γρήγορα δεκαπλασιάζεται η ακόμη και εκατονταπλασιάζεται ο αριθμός των ικανών για πολιτικό αγώνα εκπροσώπων της εργαζόμενης και καταπιεζόμενης μάζας πού ως τότε ήταν απαθής), εξασθενεί την κυβέρνηση και κάνει δυνατή για τους επαναστάτες τη γρήγορη ανατροπή της.

Στην Αγγλία, όπως φαίνεται ανάμεσα στα άλλα και από το λόγο του Λούντ Τζώρτζ,

αναπτύσσονται έκδηλα και οι δύο αυτοί όροι για την επιτυχία της προλεταριακής επανάστασης. Και τα λάθη των αριστερών κομμουνιστών είναι τώρα δύο φορές πιο επικίνδυνα, ακριβώς γιατί ορισμένοι επαναστάτες δεν έχουν μια στάση αρκετά μελετημένη, αρκετά προσεκτική, αρκετά συνειδητή, αρκετά μετρημένη απέναντι στον καθένα από τους όρους αυτούς. Αν δεν είμαστε επαναστατική ομάδα, αλλά Κόμμα της επαναστατικής τάξης, αν θέλουμε να τραβήξουμε μαζί μας τις μάζες (και χωρίς αυτό κινδυνεύουμε να μείνουμε απλώς φαφλατάδες), πρέπει, πρώτο, να βοηθήσουμε τον Χέντερσον ή τον Σνόουντεν να νικήσουν τον Λούντ Τζώρτζ και τον Τσώρτσιλ (μάλιστα πιο σωστά να αναγκάσουμε τους πρώτους να νικήσουν τους δεύτερους, γιατί οι πρώτοι φοβούνται τη νίκη τους!)· δεύτερο, να βοηθήσουμε την πλειοψηφία της εργατικής τάξης να πειστεί με την πείρα της ότι έχουμε δίκιο, δηλ. ότι οι Χέντερσον και οι Σνόουντεν δεν αξίζουν τίποτε, ότι είναι από τη φύση τους μικροαστοί προδότες, ότι η χρεοκοπία τους είναι αναπόφευκτη· τρίτο, να φέρουμε πιο κοντά τη στιγμή που με βάση την απογοήτευση της πλειοψηφίας των εργατών από τους Χέντερσον θα μπορέσουμε με σοβαρές πιθανότητες επιτυχίας να ανατρέψουμε αμέσως την κυβέρνηση των Χέντερσον, που θα βολοδέρνει ακόμη πιο συγχυσμένα, αφού και ο ίδιος ο τόσο έξυπνος και τόσο σοβαρός, όχι μικροαστός, αλλά μεγαλοαστός, Λούντ Τζώρτζ δείχνει πλήρη σύγχυση και εξασθενεί τον εαυτό του (και όλη την αστική τάξη) όλο και περισσότερο, χθες με τις «προστριβές» του με τον Τσώρτσιλ και σήμερα με τις «προστριβές» του με τον Ασκούϊθ.

Θα μιλήσω πιο συγκεκριμένα. Οι άγγλοι κομμουνιστές πρέπει, κατά τη γνώμη μου, να συνενώσουν και τα τέσσερα κόμματα (όλα είναι πολύ αδύνατα, μερικά μάλιστα πάρα πολύ αδύνατα) και τις ομάδες τους σε ένα Κομμουνιστικό κόμμα με βάση τις αρχές της III Διεθνούς και την υποχρεωτική συμμετοχή στο κοινοβούλιο. Το Κομμουνιστικό κόμμα προτείνει στους Χέντερσον και τους Σνόουντεν «συμβιβασμό», εκλογική συμφωνία: ας τραβήξουμε μαζί ενάντια στη συμμαχία του Λούντ Τζώρτζ και των συντηρητικών, ας μοιράσουμε τις βουλευτικές έδρες ανάλογα με τον αριθμό των ψήφων που θα δώσουν οι εργάτες στο Εργατικό κόμμα ή στους κομμουνιστές (όχι στις εκλογές, αλλά σε ιδιαίτερη ψηφοφορία), ας διατηρούμε την απόλυτη ελευθερία ζύμωσης, προπαγάνδας, πολιτικής δράσης. Χωρίς αυτόν τον τελευταίο όρο, δεν μπορούμε βέβαια να κάνουμε συνασπισμό, γιατί αυτό θα είναι προδοσία. Οι άγγλοι κομμουνιστές πρέπει να επιμένουν στην εξασφάλιση απόλυτης ελευθερίας για τό ξεσκέπασμα των Χέντερσον και των Σνόουντεν, όπως ακριβώς επέμεναν (επί δεκαπέντε χρόνια, από το 1903 ως το 1917) οι ρώσοι μπολσεβίκοι απέναντι στους ρώσους Χέντερσον και Σνόουντεν, δηλ. στους μενσεβίκους. Αν οι Χέντερσον και οι Σνόουντεν δεχτούν το συνασπισμό μ' αυτούς τους όρους, τότε κερδίζουμε, γιατί το σπουδαίο για μας δεν είναι καθόλου ο αριθμός των βουλευτικών εδρών, εμείς δεν κυνηγάμε καθόλου αυτό το πράγμα, στο σημείο αυτό θα είμαστε υποχωρητικοί (ενώ οι Χέντερσον και ιδιαίτερα οι καινούργιοι φίλοι τους — ή τα καινούργια αφεντικά τους — οι φιλελεύθεροι που πέρασαν στο Ανεξάρτητο Εργατικό κόμμα, κυνηγάνε περισσότερο αυτό το πράγμα). Κερδίζουμε, γιατί θα μεταφέρουμε τη ζύμωση μας στις μάζες τη στιγμή που ο ίδιος ο Λούντ Τζώρτζ «άνοιξε την όρεξη» σ' αυτές και θα βοηθήσουμε όχι μόνο το Εργατικό κόμμα να σχηματίσει πιο γρήγορα την κυβέρνηση του, αλλά και τις μάζες να καταλάβουν πιο γρήγορα όλη την κομμουνιστική μας προπαγάνδα, που θα τη διεξάγουμε ενάντια στους Χέντερσον, χωρίς να την περικόψουμε καθόλου, χωρίς να αποσιωπούμε τίποτε.

Αν οι Χέντερσον και οι Σνόουντεν αποκρούσουν το συνασπισμό μαζί μας μ' αυτούς τους όρους, κερδίζουμε ακόμη περισσότερο. Γιατί θα δείξουμε αμέσως στις μάζες (σημειώστε

πως ακόμη και μέσα στο καθαρά μενσεβικό, στο τελείως οπορτουνιστικό Ανεξάρτητο Εργατικό κόμμα η μάζα είναι υπέρ των Σοβιέτ), ότι οι Χέντερσον προτιμούν τις στενές σχέσεις τους με τους καπιταλιστές από τη συνένωση όλων των εργατών. Κερδίζουμε αμέσως μπροστά στη μάζα, που ιδιαίτερα ύστερα από τις λαμπρές και πολύ σωστές, πολύ ωφέλιμες (για τον κομμουνισμό) εξηγήσεις του Λούντ Τζώρτζ, θα δει με συμπάθεια τη συνένωση όλων των εργατών ενάντια στη συμμαχία του Λούντ Τζώρτζ με τους συντηρητικούς. Κερδίζουμε αμέσως, γιατί δείχνουμε στις μάζες ότι οι Χέντερσον και οι Σνόουντεν φοβούνται να νικήσουν τον Λούντ Τζώρτζ, φοβούνται να πάρουν την εξουσία μόνοι τους, προσπαθούν να εξασφαλίσουν στα κρυφά την υποστήριξη του Λούντ Τζώρτζ που απλώνει ανοιχτά το χέρι στους συντηρητικούς ενάντια στο Εργατικό κόμμα. Πρέπει να σημειώσουμε ότι σε μας στη Ρωσία, ύστερα από την επανάσταση της 27. 2. 1917 (με το παλιό ημερολόγιο) η προπαγάνδα των μπολσεβίκων ενάντια στους μενσεβικούς και τους εσέρους (δηλ. ενάντια στους ρώσους Χέντερσον και Σνόουντεν) κέρδισε ακριβώς από μίαν ανάλογη περίπτωση. Λέγαμε στους μενσεβικούς και στους εσέρους: πάρτε όλη την εξουσία χωρίς την αστική τάξη, γιατί έχετε την πλειοψηφία στα Σοβιέτ (στο πρώτο Πανρωσικό συνέδριο των Σοβιέτ, τον Ιούνιο του 1917, οι μπολσεβίκοι είχαν μόνο τα 13% των ψήφων). Οι ρώσοι όμως Χέντερσον και Σνόουντεν φοβούνταν να πάρουν την εξουσία χωρίς την αστική τάξη και, όταν η αστική τάξη όλο και ανέβαλλε τις εκλογές για τη Συντακτική Συνέλευση, επειδή ήξερε πολύ καλά πως την πλειοψηφία θα την έπαιρναν οι εσέροι και οι μενσεβίκοι ⁽¹⁾ (που σχημάτιζαν μαζί έναν πολύ στενό πολιτικό συνασπισμό, αποτελούσαν στην πραγματικότητα μία μικροαστική δημοκρατία) τότε οι εσέροι και οι μενσεβίκοι δεν ήταν σε θέση να παλέψουν δραστήρια και με συνέπεια ενάντια σ' αυτές τις αναβολές.

Στην περίπτωση που οι Χέντερσον και Σνόουντεν θα αρνούταν να κάνουν συνασπισμό με τους κομμουνιστές, οι κομμουνιστές θα κέρδιζαν αμέσως στο έργο της κατάκτησης των συμπαθειών των μαζών και της υπόσκαψης του κύρους των Χέντερσον και Σνόουντεν, και αν απ' αυτό χάναμε μερικές κοινοβουλευτικές έδρες το πράγμα δεν θα είχε καμιά σημασία για μας. Θα βάζαμε δικές μας υποψηφιότητες μόνο σε ελάχιστο αριθμό απόλυτα σίγουρων περιφερειών, δηλ. εκεί όπου η υποβολή δικών μας υποψηφιοτήτων δεν θα είχε σαν αποτέλεσμα να βγει ένας φιλελεύθερος αντί του εργατικού (μέλους του Εργατικού κόμματος). Θα κάναμε εκλογική ζύμωση, μοιράζοντας προκηρύξεις υπέρ του κομμουνισμού και καλώντας σε όλες τις περιφέρειες, όπου δεν υπάρχει δικός μας υποψήφιος, να ψηφίσουν τον εργατικό ενάντια στον αστό. Κάνουν λάθος οι σύντροφοι Σύλβια Πάνκχερστ και Γκάλλαχερ, αν βλέπουν σ' αυτό προδοσία του κομμουνισμού ή παραίτηση από τον αγώνα ενάντια στους σοσιαλπροδότες. Απεναντίας, απ' αυτό θα κέρδιζε αναμφισβήτητα η υπόθεση της κομμουνιστικής επανάστασης.

Για τους άγγλους κομμουνιστές πολλές φορές είναι σήμερα δύσκολο ακόμη και να πλησιάσουν τις μάζες, ακόμη και να τις κάνουν να τους ακούσουν. Αν παρουσιαστώ σαν κομμουνιστής και δηλώσω πως καλώ να ψηφίσουν τον Χέντερσον ενάντια στον Λούντ Τζώρτζ, ασφαλώς θα με ακούσουν. Και θα μπορέσω να εξηγήσω, σε κατανοητή γλώσσα, όχι μόνο γιατί τα Σοβιέτ είναι καλύτερα από το κοινοβούλιο και η δικτατορία του προλεταριάτου καλύτερη από τη δικτατορία του Τσώρτσιλ (πού σκεπάζεται με την ταμπέλα της αστικής «δημοκρατίας»), αλλά και ότι θα ήθελα να στηρίξω τον Χέντερσον με την ψήφο μου, ακριβώς όπως το σκοινί στηρίζει τον κρεμασμένο. ότι όσο οι Χέντερσον πλησιάζουν στο σχηματισμό δικής τους κυβέρνησης, τόσο θα αποδειχνεται πως έχω δίκιο, τόσο θα τραβιούνται οι μάζες με το μέρος μου και θα επιταχύνεται ο πολιτικός θάνατος των Χέντερσον και των Σνόουντεν, ακριβώς όπως έγινε με τους ομοϊδεάτες τους στη Ρωσία και

στη Γερμανία.

Και αν μου φέρουν την αντίρρηση: αυτή η τακτική είναι πολύ «πονηρή» και περίπλοκη, δεν θα την καταλάβουν οι μάζες, θα σκορπίσει, θα κομματιάσει τις δυνάμεις μας, θα μας εμποδίσει να τις συγκεντρώσουμε υπέρ της σοβιετικής επανάστασης κτλ., τότε θα απαντήσω στους «αριστερούς» πού φέρνουν τις αντιρρήσεις: — μη φορτώνετε το δογματισμό σας στις μάζες! Στη Ρωσία ασφαλώς οι μάζες δεν είναι περισσότερο, αλλά λιγότερο πολιτισμένες απ' ό,τι στην Αγγλία. Ωστόσο οι μάζες κατάλαβαν τους μπολσεβίκους. και τούς μπολσεβίκους δεν τους εμπόδισε, αλλά τους βοήθησε το γεγονός ότι στις παραμονές της σοβιετικής επανάστασης, το Σεπτέμβρη του 1917, κατάρτισαν τους καταλόγους των υποψηφίων τους για το αστικό κοινοβούλιο (Συντακτική Συνέλευση) και την επόμενη μέρα μετά από τη σοβιετική επανάσταση, το Νοέμβρη του 1917, πήραν μέρος στις εκλογές για την ίδια τη Συντακτική Συνέλευση, πού τη διάλυσαν στις 5. 1. 1918...

Σημειώσεις:

1. - Στις εκλογές για τη Συντακτική Συνέλευση στη Ρωσία, το Νοέμβρη του 1917, σύμφωνα με πληροφορίες πού αφορούν πάνω από 36 εκατομμύρια εκλογείς, οι μπολσεβίκοι πήραν τα 25% των ψήφων, τα διάφορα κόμματα των τσιφλικάδων και της αστικής τάξης τα 13%, ή μικροαστική δημοκρατία, δηλ. οι εσέροι και ο! μενσεβίκοι, μαζί με τις συγγενικές τους μικροομάδες, τα 62%.

Β. Ι. ΛΕΝΙΝ

«Ο ΑΡΙΣΤΕΡΙΣΜΟΣ

ΠΑΙΔΙΚΗ ΑΡΡΩΣΤΙΑ ΤΟΥ ΚΟΜΜΟΥΝΙΣΜΟΥ».

(1920), σελ. 69-74

ΑΠΑΝΤΑ ΛΕΝΙΝ (Εκδόσεις «Σύγχρονη Εποχή»)